

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Veteranenombudsman
Dhr. mr. R.F.M. van Zutphen
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

I.a.a. Zie verzendlijst

Datum: 23 mei 2022

Onderwerp Reactie op het rapport 'Noodopvang veteranen'

Geachte heer Van Zutphen,

Hierbij bied ik mijn reactie aan op uw rapport 'Noodopvang veteranen' dat ik op 1 maart jl. heb ontvangen. Ik heb met interesse kennis genomen van uw rapport. Ik hecht zeer veel waarde aan de bijzondere zorgplicht voor veteranen. Veteranen kunnen immers door uitzending lichamelijke en/of psychische klachten hebben gekregen. Daarvoor moeten ze een beroep kunnen doen op adequate zorg, ook in het geval van een noodsituatie. In het rapport geeft u een viertal aanbevelingen om de opvang van veteranen in nood en de informatievoorziening daaromtrent te verbeteren. In deze brief geef ik eerst mijn inhoudelijke reactie op het rapport en tot slot ga ik in op de aanbevelingen. Een afschrift van deze brief stuur ik aan de Tweede Kamer.

Inhoudelijke reactie op het rapport

Met uw rapport brengt u een belangrijk en breed maatschappelijk probleem onder de aandacht. Ik ben bekend met de door u geschetste problematiek, de ervaren bureaucratie en het gebrek aan (nood)opvang of mogelijkheden tot huisvesting. De medewerkers van het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) zetten zich dagelijks ten volle in om opvang te realiseren. In de praktijk blijkt dit evenwel lastig. Gelukkig zijn er ook gemeentes en hulpverlenende organisaties die binnen hun beperkte mogelijkheden passende hulp kunnen bieden. Het gebrek aan structurele opvang voor veteranen komt voort uit een landelijk tekort aan zowel betaalbare woningen, plaatsen voor begeleid of beschermd wonen als ook aan plaatsen voor crisisopvang. Dit maatschappelijke probleem treft een groep (kwetsbare) veteranen voor wie dat zeer ernstige gevolgen kan hebben.

Voor de inhoudelijke appreciatie van het rapport, hecht ik er waarde aan om de begrippen noodopvang en crisisopvang op een juiste manier te duiden. Deze twee begrippen vallen in twee verschillende domeinen als het gaat om verantwoordelijkheid. Bij noodopvang gaat het over maatschappelijk domein. Wanneer het gaat om crisisopvang dan spreken we over het domein van de geestelijke gezondheidszorg (GGZ). Het door elkaar heen gebruiken van de genoemde begrippen heeft tot gevolg dat conclusies en verbeterpunten aan de verkeerde domeinen en verantwoordelijken worden geadresseerd. Maatschappelijke opvang kan niet worden opgelost in de GGZ en de problematiek van de psychiatrische crisiszorg kan niet afwijken van de binnen de Nederlandse gezondheidszorg geldende richtlijnen voor acute zorg.

Een van de door u voorgestelde oplossingsrichtingen ter verbetering van de noodopvang van veteranen, is om het NLVi regie te laten nemen in deze problematiek. Ik begrijp deze oproep. Dit is tegelijkertijd ook het knelpunt. Iedere

Bestuursstaf

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Onze referentie

BS2022007461

Bijlage:

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden*

voorziening die het NLVi (samen met het Veteranenplatform) treft, ook als die in tijdsduur wordt verlengd of toegankelijker gemaakt, moet aansluiten op voorzieningen vanuit de gemeentes of de GGZ. Ik teken daarbij aan dat het NLVi ontbreekt aan bevoegdheden voor sociale woningbouw, indicatie voor begeleid en beschermd wonen, het bieden van maatschappelijke opvang of crisisopvang. Het NLVi kan alleen voorzieningen organiseren die ter overbrugging naar een voorziening van de gemeente of GGZ-instellingen of andere zorgaanbieders dienen. Het NLVi spant zich dan ook in om meer passende noodopvang met samenwerkingspartners, zoals het Leger des Heils, te realiseren. Daarnaast zal het zorgaanbod bij bestaande aanbieders (binnen de WMO van de gemeenten), als aanvulling op hun zorg, bij hen onder de aandacht worden gebracht. Aangezien het een kleine groep veteranen betreft is het doelmatig om aan te sluiten bij huidige aanbieders en daarbij specifieke kennis van veteranen(zorg) te borgen. Daarmee kan gebruik worden gemaakt van gebruikelijke publieke financieringsstromen. Het is de verwachting dat aanvullende investeringen nodig zijn indien bij een samenwerkingspartner moet worden geïnvesteerd in het aanbrengen van context specifieke kennis en opvang. Er zal door het NLVi nader onderzocht worden wat de omvang is van deze financiële investering.

Reactie op aanbevelingen

Per aanbeveling zal ik mijn reactie geven op de door u opgestelde aanbevelingen.

1. *De VO beveelt aan om de informatieverstrekking over de opvangmogelijkheden voor veteranen te verbeteren. Publiceer online de bestaande mogelijkheden, de criteria om hiervoor in aanmerking te komen en het telefoonnummer dat men kan bellen.*

Het is belangrijk dat informatie over de opvangmogelijkheden voor veteranen duidelijk en begrijpelijk is en dat deze gemakkelijk toegankelijk is. Deze aanbeveling neem ik onverkort over. Ik heb het NLVi verzocht om voor 1 juni 2022 zorg te dragen voor de aanpassing van informatieverstrekking over dit onderwerp op hun website. Het betreft dan onder andere een overzichtelijk geheel van bestaande vormen van nood- en crisisopvang voor veteranen, welke criteria er bestaan om in aanmerking te kunnen komen voor de genoemde voorzieningen en het overzicht van informatie en contactgegevens.

2. *De Veteranenombudsman beveelt aan om ook aanvragen voor noodopvang van mensen uit de omgeving van de veteraan in behandeling te nemen. De ombudsman denkt hierbij aan familie, burens, dienstmaten en vrienden.*

Deze aanbeveling neem ik onverkort over. Het NLVi neemt aanvragen van derden voor noodopvang al in behandeling. Deze aanvragen worden te allen tijde in overleg met de veteraan in behandeling genomen. De veteraan blijft zo betrokken bij de voortgang en kan zoveel mogelijk zelf de regie houden.

3. *De Veteranenombudsman beveelt aan om de noodopvang toegankelijk te maken voor alle veteranen, ongeacht of zij al bekend zijn bij het Nederlands Veteraneninstituut (NLVi) met een dienstverbandaandoening en voorkom daarbij dat de veteraan heen en weer wordt gestuurd tussen het NLVi en de gemeente.*

Deze aanbeveling neem ik deels over. De noodopvang Bed, Bad, Brood, Budget (BBBB) of de 'Time Out' mogelijkheden zijn toegankelijk voor alle veteranen. Bij het toepassen van deze regelingen wordt niet nagegaan of een veteraan wel of geen dienstverband aandoening heeft. Wel wordt bij de aanvraag onderzocht of het inzetten van deze opvangmogelijkheden past bij de hulpvrager en de gestelde vraag.

Wat betreft de psychiatrische crisisopname wordt wèl onderscheid gemaakt tussen enerzijds veteranen waarvan het dienstverband is vastgesteld, die al begeleid worden vanuit het NLVi en die reeds in behandeling zijn bij het LZV. En anderzijds veteranen die nog niet bekend zijn en waarvan nog geen dienstverband is vastgesteld. Veteranen waarbij nog niet eerder een indicatie en daarmee samenhangend dienstverband is vastgesteld worden doorverwezen naar de reguliere 1^e lijns hulpverlening (huisarts) die vervolgens in geval van crisis de regionale crisisdienst inschakelt. Het is goed om te benadrukken dat bij een zeer ernstige crisis altijd 112 dient te worden gebeld.

4. *De Veteranenombudsman beveelt aan om de duur van de opvang van de verschillende regelingen te verruimen. De huidige maximale duur voor opvang, zoals enkele dagen voor de BBBB voorziening, tien dagen voor de Time-Out-voorziening en veertien dagen voor de crisisopname in de VIBU blijkt in de praktijk niet toereikend.*

Deze aanbeveling neem ik deels over. Bij crisisopname in de Veteranen Intensieve Behandel Unit (VIBU) is doorgaans na enkele dagen geen crisis indicatie meer van toepassing. Toch is een VIBU crisisbed voor maximaal veertien dagen beschikbaar. Na een crisisopname bij de VIBU zijn er drie mogelijkheden. De eerste mogelijkheid is dat de crisis is bezworen en een reguliere klinische vervolgbehandeling in de VIBU volgt (programma van twaalf weken). De tweede mogelijkheid is dat de crisis is bezworen en de ambulante behandeling bij een van de GGZ-instellingen van het LZV kan worden voortgezet. De derde mogelijkheid is dat de situatie zo ernstig is dat een rechterlijke machtiging afgegeven zal worden zodat gedwongen opname volgt. Het uitbreiden van de duur voor opname in de VIBU is hierbij niet van toepassing.

Voor de uitbreiding van de duur van de regelingen BBBB en 'Time Out' ga ik graag in overleg met de uitvoerders van deze regelingen om te onderzoeken op welke manier deze verruiming het beste tot stand kan komen. Ik denk hierbij aan het toepassen van meer maatwerk voor de duur van de opvang en het verdiepen en uitbreiden van de samenwerking met het Leger des Heils. Dit zal ook mogelijk financiële consequenties hebben, die ik nader in beeld laat brengen. Uiterlijk 1 oktober a.s. rapporteer ik u over de uitkomsten van dit onderzoek naar de verruiming. Wel is het goed te realiseren dat aan elke toegewezen noodvoorziening een duurzame oplossing gekoppeld dient te zijn. Zoals hiervoor beschreven, raakt dit evenwel het knelpunt dat de gewenste structurele oplossing niet goed aansluit op de beschikbare voorzieningen vanuit de gemeente.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

drs. K.H. Ollongren

VERZENDLIJST

Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht tevens Inspecteur der Veteranen
Luitenant-generaal der mariniers F.G. van Sprang
De Zwaluwenberg 225
1213 TR Hilversum

Directeur-bestuurder Nederlands Veteranen instituut
Brigade-generaal P.G.F. Hoefsloot
Willem van Lanschotlaan 1
3941 XV Doorn